

KERI
HULME
KEREWIN

'EEN ROMAN DIE ZOWEL GEVOELIG
ALS WREED IS, POËTISCH ALS NUCHTER,
EENVOUDIG ALS COMPLEX.'
— NEW ZEALAND HERALD

HET EINDE AAN HET BEGIN

Hij loopt de straat uit. Het asfalt schuift onder hem door.
Er heerst een en al stilte.
De stilte is muziek.
Hij is de zanger.
Mensen die voorbijgaan glimlachen en schudden hun hoofd.
Hij steekt een hand naar hen uit.
Zij openen hun handen met de schuchterheid van een bloem.
Hij glimlacht ook.
Het licht is verblindend: hij houdt van het licht.
Zij zijn het licht.

Hij loopt de straat uit. Het asfalt is warm en zacht geworden door de zon.

Mensen die voorbijgaan glimlachen en roepen hem een groet toe.
Hij glimlacht en roept iets terug.
Zijn geest is vol van verandering en beelden en hoop, en hij weet dat het zichtbaar is. Hij lacht.
Misschien bestaat de dans wel, waar zij over sprak. Schepping en verandering, vernietiging en verandering.
Nieuw *marae* van oud *marae*, een begin vanuit het einde.
Zijn geest weeft het tot een door sterren omgeven spiraal.
Hij strekt zijn hand uit, die voorzichtig gepakt wordt.

Zij loopt de straat uit. Het asfalt wordt ingedrukt door haar gespierde voeten.

Ze fluit zachtjes onder het lopen. Soms glimlacht ze.
De mensen die voorbijgaan lachen ook, maar buigen hun hoofd eerbiedig, alsof haar glimlach te scherp is.
Ze lacht naar hun gebogen hoofden. Ze kan elke gedachte, elke reactie opgraven uit de grijze cellen, uit de botten. Ze weet hoe. Ze weet veel.

Ze wil graag meer weten.

Maar nu is er de zon op haar rug en haar thuis is hier en de vrije wind speelt eromheen.

En zij, die voor haar uit slenteren in een ongelijkmatige dans. Ze versnelt haar pas tot ze bij hen is.

En ze zingt terwijl ze hun handen vastpakt.

Ze waren niets meer dan mensen, op zichzelf. Zelfs gekoppeld, op welke wijze dan ook, zouden ze niets meer geweest zijn dan alleenstaande mensen. Maar samen vormen ze het hart en de spieren en de geest van iets gevaarlijks en nieuws, iets vreemds dat groot en groeiende is.

Samen, allemaal samen, zijn ze werktuigen van de verandering.

In den beginne heerste er duisternis en angst en een huilende storm op zee.

‘Waarom laten we hem niet achter?’

Ze kunnen niet langer fluisteren.

‘Niets garandeert ons dat hij op de bodem blijft. We moeten trouwens toch terugkomen voor de boot.’

De stem. De nachtmerriestem. De scherpe immer aanwezige vreselijke stem, die lieve woordjes leek te fluisteren terwijl de handen hem wreed en behendig pijnigden.

‘We moeten zo gaan.’

Het gaat weer gebeuren en net als de vorige keer is er niets wat hij kan doen om het te stoppen. De nieuwe mensen zullen verdwijnen, het zal hem kapotmaken, het zal zich herhalen. Hij kan er niets aan veranderen. En het allerergste is dat hij het vermoeden heeft dat de grootste verschrikking nog moet komen.

Plotseling is er een onderbreking in het beuken der golven en is er een scherp onheilspellend gesis.

‘Spring nu! Neem het reddingsvest, ik zwem wel. Ik zorg wel voor hem...’

Zelfs nu klinkt er een bitter lachje door in zijn stem.

Zorgen voor hem? Aiie!

In zijn herinnering, uit de duisternis achter zijn ogen, zijn er woorden, andere woorden. Help, maar geen hulp. Woorden. Er waren woorden.

Maar dan is er het overweldigende, ontwrichtende gekreun van de boot terwijl ze op de rotsen slaat.

In den beginne was het een spanning, een druk die toenam en zich als een dunne worm door de harmonie van hun omhelzing kronkelde.

‘Wat wil je dan?’

‘O, niets... je bent me voldoende man.’

Gegniffel in het warme donker.

Om dan overeind te gaan zitten en op dringende toon tegen hem te zeggen:

‘Je *moet* een zoon hebben. Je *moet* mensen hebben.’

Het knaagt aan hem. Ze wist op een of andere manier dat zij niet degene zou zijn die hem een zoon kon schenken, mensen kon schenken. En ze had het hem nooit verteld.

Toen had hij alleen maar gegrinnikt en gezegd: ‘Nou, hij is toch onderweg, *nei*?’

Maar de ongrijpbare zorgenworm was er nog steeds.

Na de stormnacht praatten ze over het aangespoelde kind.

‘Ik geloof dat hij ons aardig vindt,’ had hij gezegd.

‘Hij heeft je nodig... kijk eens hoe hij volhoudt, terwijl hij nog niet de oude is.’

‘Zullen we hem dan houden?’ – half voor de grap. Ze antwoordde ‘ja’ zonder enige aarzeling.

‘Voor onze baby? Voor onze zoon?’

‘Voor alle anderen, man,’ en ze had zich uit zijn armen losgemaakt en had gedanst op een vrolijk, triomfantelijk wijsje.

Daarna was de zorgenworm verdwenen. Ze waren een met elkaar en gezond, tot de nacht dat ze haar meenamen.

Het knaagt aan hem: haar laatste woorden tot hem toen ze haar tot onder de verblindende lampen hadden gereden. Krassend gefluister: ‘O Ngakau, zorg voor ons kind.’

Timote was al dood.

Ze doelde ermee op het andere kind, dat schijnbaar onaangedaan

op zijn schoot zat, terwijl hij rilde en naar adem snakte van het huilen.

‘Hana is dood, dood, dood...’ het bleke kind hield zijn hand vast en keek hem in het gezicht met zijn vreemde, zeekleurige ogen, die niet door tranen vertroebeld werden. Marama vertelde hoe ontzettend hysterisch hij was geweest. Maar mij liet hij nooit iets blijken.

Het knaagt aan hem: het enige wat van haar is overgebleven, dit tweedehands, nauwelijks aangeraakte, half gevormde aandenken aan haar aanwezigheid.

En hij wil het niet echt meer.

En hij kent de rots der verlatenheid, en de diepte van de wanhoop.

In aanvankelijke lichtzinnigheid had ze overwogen of ze een hol of een toren zou bouwen: een hol omdat ze dol was op dwergen, of een toren – tsja, een toren om vele redenen, maar voornamelijk omdat ze van wenteltrappen hield.

Naarmate de tijd verstreek en ze nadacht over de voor- en nadelen van beide, werd het idee van een toren steeds aantrekkelijker: boven op een platform om naar de sterren te kijken; een rustige bibliotheek met boeken tegen alle wanden, een kring van zwaarden tegen de onderste helft van de muren; een slaapkamer in middeleeuwse stijl met massieve balken aan het plafond en een eenvoudig uitgehakt bed; er zou een woonkamer komen met een enorme open haard en rijen kruidenpotjes langs de wand en daaronder op de begane grond een ruime entree, behangen met wandkleden; daar zou ook het begin van de wenteltrap komen, de leuning versierd met een dolfijnenkop die de lucht begroet.

Er zou natuurlijk ook een kelder komen, welvoorzien, met zelfgemaakte en geïmporteerde wijn; planken vol met Chinese gemberpoten en houten kistjes met dadels. Vaten langs de wanden en beschaafde kisten in de hoeken.

De hele zomer lang ploeterde ze door onder de zon, alleen met de verbijsterde bouwvakkers. Stof vervaagde en schuurde hen, dorst teisterde hen, er waren emotionele uitbarstingen, maar de Toren rees op. Een betonnen skelet, houten gewelfbogen en draagbalken, stenen huid, grijs en leiblaauw en met de kleur van donkere honing. Tot hij er op een keer stond, eind februari, hoekig en vreemd en gevechtsklaar, gebouwd op een schiereiland in de ondiepten van een inham, hoog in Taiaroa.

Het was een kluzenaarswoning, haar schitterende toevluchtsoord. Niemand kreeg een uitnodiging, want wat konden zij weten van de geheimen die door het merg van haar gebeente kropen en haar verkilden en leedvermaak hadden? Geen behoefte aan mensen, omdat

ze genoeg had aan zichzelf, verrukt was over de superioriteit van haar kunst en de toekomst van haar wetende handen.

Maar het hoogtepunt werd een afgrond en de stuwende vreugde nam een eind. Ten slotte stond er een gevangenis.

Ik zit achter een hoge harde stenen muur en heb alleen mijn slimme nagels om hem af te breken.

En ik kan het niet.